

راگه یانندی کۆمه له به بۆنه ی یهکی نه یار رۆژی جیهانی کریکاران

پیرۆز بیته ئه وه ئی مانگی مه ی

به بۆنه ی هاتنی ئه وه ئی مانگی مه ی، رۆژی جیهانی کریکاران، پیرۆزبایی خۆمان ئاراسته ی هه موو بزوتنه وه ی کریکاری و چالاکانی نیو ئه م بزوتنه وه یه وه ههروه ها سه رجه م چالاکانی سیاسی بزوتنه وه کۆمه لایه تییه کانی هاوچاره نووس له گه ل بزوتنه وه ی کریکاری ده که یه ن، پیرۆزبایی له هه موو ئه وه که سانه ده که یه ن که له سالی رابردوودا به بیانوی چالاکیان بۆ دیفاع له مافی کریکاران و بزوتنه وه که یان به بیبه زیانته ترین شیواز له لایه ن ده سه لاتدارانی ئێرانه وه که وتنه به ر داپلۆسین و راپیچی زیندانه کانی کۆماری ئیسلامی کراون.

ئیمه له کاتیکدا ریز له هاتنی رۆژی جیهانی کریکار ده گرین که بارودۆخی ئابووری و کۆمه لایه تی ئیستای ئێران زیاتر له هه رکاتیک نوقمی قه یران و لیکترازانی پیکهاته ی رابردووی خۆی بووه. قه یرانی ئابووری و داخرانی ناوه نده یه ک له دوا یه که کانی به ره مه یه ئیان و چوونه سه ره وه ی ئاستی هه لآوسان به چه شنیک که سنوری ۲۱ ده رسه دیشی به زانده وه، زیاتر له هه رکاتیک توخم و هیما ی کۆمه لگایه کی چینایه تی و به لآ لیدراوی، بۆ له شگری گه وره ی هه ژاران و بیکارانی کۆمه لگای له خۆ پيشان داوه. چینی کریکارو زهحمه تکیشی کۆمه لگا له دوخی ئیستا و به تایبه ت له سالی رابردوودا له گه ل شه پۆلیکی و یرانکار له گرانی، بیکاری، نه دانی هه قده ست و هاتنه خواره وه ی نرخ ی هه قده سه ته کانیان و یاسای بی به زیانته ی کار له ئێران به ره وروو بوونه ته وه. به م پێیه هه ژاری رۆژانه ی بنه ماله کانیان و بیتوانایی له کرینی نانی سه رسفره ی مال و مندال و سه ره تایی ترین خواسته کانی ژیهانی رۆژانه یان، دۆزه خیکی به ته واوی هه ژینه ری بۆ ئه م چینه هه ژاره دروست کردوه.

چینی بالادهستی سه رمایه دارانی رانتخواری کۆمه لگا، هاوته ریب و هاوبه رژه وه نده له گه ل مافیای ده سه لات و ئابووری سپای پاسداران و باقی ده سه لاتدارانی رژیم، زیاتر له رابردوو، پاراستنی به رژه وه ندییه کانی خۆیان و هاوئا ههنگی له گه ل ئه م مافیایه یان ره چاو کردوه. گوشاری دژه کریکاری ئه م چینه ش به پشت ئه ستووری یاسای بنه په تی ده ولت، شه پۆلیکی دیکه له گوشاری رۆژانه ی له شوینه کانی کارو به ره مه یه ئیانی وردو که لان به سه ر کریکاراندا سه پاندوه. که م بوونی هه قده ست، خۆپاراستن له بیمه ی کریکاران له کارگه پچووکه کان، نه بوونی ئه منییه تی کاری و گیانی له شوینی کار، کاری تا قه ت پروکین و ده یان نموننه ی دیکه، ئه وه فاکته ره انه ن که چینی سه رمایه داری به رژه وه نخواز له ئێران به هاوکاری

دەسەلات، كەڭەشچىسى ھەلۈمەجىكى نالەبار لە ژيانى رۇژانەي لەشكرى بەرىنى كرىكارانى كۆمەلگەي ئىران و كوردستان.

سەرەراي ئەم ھەلۈمەرجە نالەبارە ئابوورىيە، سالى رابردوو لە بواری سىياسىشەو دەولەت بە نىسبەت بزوتنەو دەي كرىكارى وەك يەكەك لە ئەكتىفترىن بزوتنەو كۆمەلەيەتتەكانى نىو كۆمەلگەي ئىران، بىرەحمانە ھەلىكو تاووتە سەر بزوتنەو كرىكارى و بە ھەر شىئوئازىك بۆي كرابىت سەركوتىكى سىستىماتىكى بە دژى چالاكانى كرىكارى بەرپەو بەردوو. سەندىكەي ئوتوبوسرانانى تاران و كرىكارانى ئەم سەندىكەي لە سالى رابردوودا وىراي بەرھەلستكارى دژى سىياسەتەكانى دەولەت و پىداگرى لە سەر مافەكانى خۆيان و سەرھەم بزوتنەو دەي كرىكارى، خۆيشانندان و ئىعترازى گەرەيان لە دژى دەستگىر كەردن و ئازادانى "مەنسور ئوسانلو"، رىبەرى ئەم سەندىكەي لەخۇ پىشانداو شانۆيەكى دىكە لە خەباتكارى خۆيان ھىنايە سەرشەقام. گرتنى "مەحمودى سالى" بەرپەسى سەندىكارى كرىكارانى نانەواخانەكانى سەقز و خستە ژىرگوشارى ناوبراو لە زىندان بە بىانووى پىروچەو، يەكەكى دىكە لە ھەلسوكەوتە دژە كرىكارىانە بوو كە نارەزايەتى زۆرى لە ئاستى كوردستان و ئىران لىكەوتەو و لە راگەياندەكانى جىھانىشدا، رەنگدانەو دەي بەرچاوى ھەبوو. كرىكارانى نەيشكەرى "ھەفت تەپە" زىاتر لە دووسالە ئىعتراز و مانگرتنى بەرلاوى خۆيان دىژە پىداو و تا ئىستاش وەلامىك جگە لە سەركوتيان لە دەولەت نەبىنو. زۆر نمونەي ئاشكرا و بەرچاوى ھەر لە سەرەتاي سالى تازە دەرخەرى نارەزايەتى بەرىنى كرىكارانى ناوئەندە جىاوازەكانى ئىرانە بە دژى ياساي كارو مافە پىشىل كراوكانىان:

لەشارى قەزوين رۆژى دوشەممە ۱۹ى خاكەليو، زىاتر لە ۱۰۰ كرىكارى گرىبەستى كارخانەي "ئەشكان چىنى" لەبەردەم ئىدارەي كارى شارى "ئەلبۇرژ" لە ئوستانى قەزوين كۆبونەو و خوازىارى دانى ھەقدەستە وەدواخراوكانىان بوون. زىاتر لە ۴۰۰ كرىكارى كارخانەي قەندى نىشابور، ھەقدەستى وەدواخراوى ۲ مانگى خۆيان پى نەدراو. لەلايەكى دىكەو ھەقدەستە مەزايى ۳ مانگى ۳۰۰ كرىكارى كارخانەي رستىن و چىنىي "ئىران بەرەك"ى گىلاننىش نەدراو. رۆژى دووشەممە، ۱۹ى خاكەليو نىك بە ۴۰۰ كەس لە كرىكارانى دەركاروى شىركەتى ئىران سەدرا لەبەردەم بىناي ئوستاندارى بوشىيەر لە نارەزايەتى بەدەركردنى ناياسايى و ناعادلانەي خۆيان لەم كارخانەيە دەستيان داويە مانگرتن و نارەزايەتى دەرپىن. ھەرودە نەدانى ھەقدەستى مانگى رەشەممەي سالى رابردوى ۱۲۰۰ كرىكارى مەعدەنى بەردى خەلوزى تەبەس، نارەزايەتى كرىكارانى ئەو مەعدەنەي لىكەوتتەو. زىاتر لە ۵۰ كرىكارى كارخانەي ئاردى زابول لە ئوستانى سىستان و بەلوچىستان لە نارەزايەتى بەنەدانى ھەقدەستە وەدواخراوكانىان، دەستيان لەكار كىشايەو.

لە كوردستان لە ھالىكدا كە خاوەنكارانى پىرۆژەي بەنداوى "سىزاخ"ى ديواندەرە بەلئىناندا بوو كە لە سەرەتاي سالى نوئى ھەقدەستە مەزايى وەدواخراوى كرىكارانى ئەو ناوئەندە بەدەن، لەيەكەمىن رۆژى كار لەسالى تازەدا، ھوكمى لەسەر كار دەرکردنى ۱۰۰ كرىكارىان دەرکردو. كارگەي سەدى "سىزاخ"ى ديواندەرە لە ھالىكدا لەلايەن خاوەنكارانەو دادەخرىت و كرىكاران لەسەر كار دەرەكرىن، كە ۱۰۰ كرىكارى ئەو پىرۆژەيە تا ئىستا ھەقدەستى وەدواخراوى ۳ مانگى خۆيان پى نەدراو. لەلايەكى دىكەو ھەر لەو شىئوئە مەجارە لەشارى سەقز و بە پىيى بىرارى شوراي شارى سەقز، بەرپەسىنى

شاره‌داری ئه‌و شاره، ۸۰ كەس له كریكارانی شاره‌داریان، هاوكات له‌گه‌ل ده‌ست پێكردنی سالی نوێ له‌ سه‌ر كار ده‌ركردوه. هه‌ندێ له‌كریكارانی له‌سه‌ر كار ده‌ركراوی شاری سه‌قز كه له‌به‌شه‌كاني خاویڤ كردنه‌وه، گواسته‌نه‌وه‌دا خه‌ریك به‌كار بوون، زیاتر له‌ ۱۰ سال پێشینه‌ی کاریان له‌شاره‌داریدا هه‌بووه‌و به‌ بیانی بردنه‌ سه‌ره‌وه‌ی تواناو چاكسازی له‌چۆنیه‌تی دامه‌زراندنی كریكاردا، له‌سه‌ر كار ده‌ركراون.

ده‌وله‌تی كۆماری ئیسلامی هه‌تا ئیستاش وه‌ك یه‌كێك له‌ دژه كریكاریتیرین ده‌وله‌تان له‌ ناوچه‌كه، زیاتر له‌ هه‌ركاتێك له‌ بواری سیاسی و ئابووری و كۆمه‌لایه‌تییه‌وه، ته‌نگی به‌ چینی كریكار له‌ كۆمه‌لگای ئێران هه‌لچنیوه‌ و رۆژ به‌ رۆژ زیاتر ئه‌م چینه‌ هه‌ژاره‌ی كۆمه‌لگا ده‌خاته‌ ژێر زه‌ختی ژیانگی تاقه‌ت پرۆكینه‌وه. ئه‌م واقعییه‌ته‌ تاله‌، هاوكاته‌ له‌گه‌ل پرۆبلاوی به‌ره‌هه‌ستكارییه‌ كریكاریه‌كان، نه‌بوونی سه‌ه‌ندیکاو ریکخراوی یه‌كگرتوو و سه‌ربه‌خۆی كریكارانی به‌شه‌ جیاوازه‌كان و هتد.

له‌وه‌ها دوخێكداو له‌به‌رانبه‌ر ده‌وله‌تیکی هه‌وسارپساوی دژی مافه‌كاني ئینسان، چینی كریكاری ئێران و سه‌ره‌جهم بزووتنه‌وه‌ی كریكاری، سه‌ره‌پای هه‌موو كه‌ندوكۆسپی سه‌ر رێگه‌ی، ده‌توانی بییت به‌ یه‌كێك له‌ به‌هێزترین دینامیزمه‌كاني گۆران له‌ دۆخی ئیستبدادی سیاسی ئیستادا. ریکخراو بوون و دامه‌زراندنی سه‌ه‌ندیکاو یه‌کیه‌تییه‌ كریكاریه‌كان، ده‌توانی میکانیزمیکی سه‌ره‌ه‌کی بییت له‌ خزمه‌ت دارشتمنی ستراتژیکی گه‌وره‌تری داهااتووی بزووتنه‌وه‌كه‌و وه‌دییه‌نانی سه‌ره‌جهم خواسته‌ سنفی و سیاسییه‌كاني. به‌له‌به‌ر چاوكرتنی ئه‌وه‌ی كه‌ بزووتنه‌وه‌ كۆمه‌لایه‌تییه‌كان له‌ هه‌لومه‌رجی ئیستادا، هه‌لگری گه‌وره‌ترین پوتانسیه‌لی كۆمه‌لایه‌تی له‌ پیناو وه‌دی هیننانی ئامانجی ئابووری و سیاسی و فه‌ره‌ه‌نگی نیو كۆمه‌لگای ئێران و كوردستان، ئازاد كردن و ریکخستنی ئه‌م هیزه‌ كۆمه‌لایه‌تییه‌ به‌ مه‌به‌ستی به‌ره‌هه‌ركانی و خۆسازادانیکی گه‌وره‌تر له‌به‌رانبه‌ر حاکمییه‌تی مله‌وپدا، ده‌توانی ره‌مزه‌ی به‌ره‌وپێشچوونی خه‌باتی سیاسی له‌ ژیانی سه‌ختی رۆژانه‌ی بزووتنه‌وه‌ی كریكاری و له‌ فه‌زای ئیستاكه‌ی ئێراندا بییت. چالاكان و ریه‌رانی كریكاری پێویسته‌ به‌ ناسینی ئه‌م زه‌وره‌تانه‌ بتوانن تاكتیکی گونجاو هه‌ر له‌ مانگرتنه‌وه‌ هه‌تا خۆپیشاندان و شایوازه‌كاني دیکه‌ی چالاکی بزووتنه‌وه‌ی كریكاری هه‌لبژیرن و هه‌لومه‌رجی ئیستای ئێران به‌ باشی هه‌له‌سه‌نگینن و پلان بۆ داهااتووی بزووتنه‌وه‌كه‌ دارپێژن.

ئه‌وه‌لی مانگی مه‌ی له‌م نیوه‌دا ده‌توانی گه‌وره‌ترین ره‌مزی یه‌كگرتووی كریكاران له‌ سه‌رتاسه‌ری ئێران بییتو جیگه‌ی خۆیه‌تی كه‌ له‌ سالوه‌گه‌پێ ئه‌م رۆژه‌دا، چالاكان و ریه‌رانی كریكاری، گه‌رمو گورپر و قایمتر له‌ رابردوو ریه‌ره‌سه‌مه‌كاني رۆژی جیهانی كریكاران بکه‌ن به‌ هیما‌ی یه‌كگرتووی خه‌بات به‌ دژی دیکتاتۆری ئیسلامی له‌ ئێران و به‌ ئامانجی دارمانی یه‌كجاری تاج و ته‌ختی خواکانی زولم له‌ كۆمه‌لگای قه‌یراناوی ئێران.

سه‌رکه‌وی بزووتنه‌وه‌ی كریكاری

كۆمه‌له‌ی شۆرشگێری زه‌حمه‌تکێشانی كوردستانی ئێران

۲۰۰۸-۴-۲۹ به‌رانبه‌ر به‌ ۱۰ی گولانی ۸۷